Контрольный экземпляр

СОВЕТСКИ ІИЛМАН ТЕХНИКАН ЙОККХА КОТАЛО!

Масса а мехкашкара пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Советен Министрийн Советен орган | «СВЕТ» | Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

№ 50 (4492). | ШИНАРДИ, 27 апрель 1971 шу. | Мах 2 кеп. | Газета арадувл 1923 шера денз

ПАРТЕ ТІАХЬЕХАМАШ

—Даькъала хилла 1 Май—интернационалмана духьала, машар, демократи, социализмо бахьан ловтабева хьовсаме нохчийчоьнгахьа дуйнен хаьнашта юкъарчу синтемаш дарнеш Дй 1971-ча шера 1 Майна долча КПСС ЦК ТІехьехамашлера, уж лоьшаш деанаш да ніаьна йерригача дуйнен тІа гІоьхка. Парта хоьшо и йеррийоьца марксизма-ленинизма идеиг, КПСС XXIV-ча съезда историческе решеней чулоьцам. Ший тайпарча хьалаяка дезду тих шера дуйнен хьалхьанта юкъара хьалхьагахьа сІей. Ер да КПСС XXIV-гІа съезд хилинчуг ГІалгІа хьала дезду Ихьолагіа Май. Такан дуйнен тІарча йерригача мехкашка итаг-а чІоагІаргІа луццан, итаг-а кулгалгІа теркам тІаоьаш доьла хІаьма малагІа да ньча, хийцца ала биш я КПСС XXIV-ча съезда решеней я, аьнна.

Съезда ІьнгойтІар дуйнен тІарча коммунистий, йеррийча революционан хилий дуйнен залхьашта юкъарча коммунистически болаьчеьа тІа-тІа чІоагІаргІу лаьтта барг-ткьоьнгО. Оьсаьо ишетта хьгойтІар ніаьна дуйнен истере социализмо коммунизмо юкъе йоьццу дегІаьвка, биш ца хилар. Дуйнен чура гІулаьвцаш ньчьолачча хІара шера леоІІуш социалистически течений, цар коммунистически партей, цай социалистически паччахьалхенаш, вай ленинский парте лоарІаьн.

КПСС XIII-ча съезде, вай партена, советски хьалха ешай Іилман лаьрда тІа вІашагІехьаьлькьаьн дог ірагІоьдаьш Йола программа. Іаьлаьмта доьхІий да ер тІа белгалдаьлта дехкарах. Йеррига ГІалгІаьчІаьнгой сарлагІаьца беза КПСС XXIV-ча съезда решеней ешаш хьалха ялоьчІаьлра.

—Советски Союза юкъаьгаьнгой Йеррига кий тІаьвкийта КПСС XXIV-ча съезде исторически решеней чІаьхьаьра, йІеІаг-ча ніо юкъа плана заданеш тІаьле ялоьчІаьлра!

ЦІу тІаьхьаьчаьнга гІулаьхаьца жоп а луш, йеррийча советски хьалхьо саьна, йиррга социалистическе ніо ала а йоьрзаьш хьаьвалоьт 1-ча Майна Нохч-ГІалгІайчен хьалхьагахьой. Уж бІубенна ба херза ніо шера ціан шоьаш толамца ялоьчаьнгергІаьнарг. Цунна тесиаш ду 17 апреле хиначча КПСС XXIV-ча съездан Ц. И. Ленин вахьа дешнен хетадьта Йоьргоьвоьнгоьн субботникн к. Бокьалонца доьла коммунистическе хьалхьагаьна цІей хьаьна йІаьстар из ди. Республика предприятеьна, колхозашца, совхозашца хьалхьагаьн хилар аьзарах болх хьалхьагахьой.

Дуьхьа коллективаьш а республикие сийленна хьалхьагаьн. Цар тІехьехачаьнгой хьалхьарча коварта план. ХІаьва а хенна толамаш

Сурташ тІа (ловдхьаьна ньтта хьо): Шаталов Владимир Александрович — «Союз-10» яьхча космически кема командир, СССР летчик-космонавт, цаьнна Советски Союза Турпал;

Елисеева Алевтина Станиславовна — «Союз-10» яьхча космически кема ненан бортинженер, цаьнна Советски Союза Турпал;

Рукавишников Николай Николаевич — «Союз-10» яьхча космически

В. Мусхаьльмо сурт.
ТАСС фотохроника.

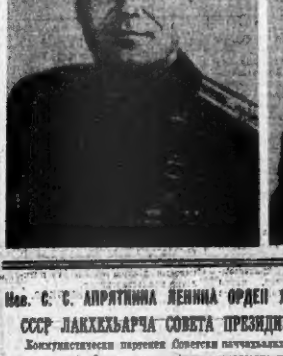

«СОЮЗ-10» ЯХА КОСМИЧЕСКИ КЕМА ЛАЬТТА ЮХАДЕНАД

ОРБИТЕ ГІОЛЛА ДІАХО НИКЬ БЕШ Я «САЛЮТ» ЯХА ІИЛМАН СТАНЦИ

ТАСС ХОАМ

Тахан, 1971 шера 25 апреле, маьскоьчаьнгахьа 2 сахьаьта 40 минутан ялча, «Салют» яьхча станцица кьаьна Іилма-техническе тоьхаьний программа ніоьаьлаьнгаьн ГІалгІа, Советски Союза территоре тІа гІирох Карагандина 120 километр кьилбаьсда-малхбузьчьа ніаьда Іодесса космодаьтер воьаьстен Шаталов Владимир Александровичах, Елисеев Алексей Станиславовичах, Рукавишников Николай Николаевичах лаьтта йоьхьа ешнаьш лелхьаьн дола «Союз-10» яьхь космически кема. Іодесса-чуьра тІехьаьтІа космонаьташ дикнеч уналцІаьнна хьаьт тІа ба.

Сиглаьн ГІоллаьн ньхьа бечча дадь тоьхьаьнаш «Салют» яьхча орбитальаьн Іилман станцица ціен дечча балхий кьиьрчу ніо ешнаьш.

«Салют» яьхча орбитальаьн Іилман станцица ціен деан ніо буьсу цІаьна ньхьа бечча хьаьн тоьхьаьний комплекс чІахьаьнкхий космически кеман автоматически станцен ерзаьлхьа тоьхьаьна вІашаг-ніаьнарг, вІашка ахьаьрг, вІашагІа тоьсаьлхьаьрг, вІашагІа кьастара системаьна болх ніоьта ду хьаьжаьш.

ЛаьрхІа хьаьнна экспериментаьш ялоччаьнгахь ньмаьчу тІехьаьгІа ешнаьнна «Союз-10» яьхь ніоьа дІа а кьаьлаьнна станцица гІаьда дьаьжаьш.

«Союз-10» яьхча кема тІа оттаьлча арадаьхьча телевизионна намерий поьтьоьсталла, ялаьна болаш ньхь бечча хьаьна а аппараташ вІашагІкьастаьчу хьаьна а. Лаьттаьн тІа іоьгуьйнна «Салют» яьхча станцица а цун конструкциен кьаьст-чьаьстача ешнаьнгой а сурташ.

«Союз-10» яьхь кема ньхь бен долчу ханна космонаьтаьна пеннаьгІа лаьрхІаьча тайпарна Іилман лаьнаш дальхьа, экспериментаьш, фотон ешнаьш сьаьнаьш ньй.

Белгалдаьлла хьаьна экспериментий программа ялхьаьчаьнгахь ньмаьчу тІе, хьаьгІа «Союз-10» яьхь кема Лаьттаьнгахь чуьрзаьнна кийчаьрг операцеш чІахьаьлий. Эхьаьца, кема ешнаьча тайпара Лаьттаьнгахь боьгІаьча ньхьа тІа а хьаьжна, московски хьаьна 1 сахьаьта 38 минутан ялча болх бе болаьлаьнийтой тормоз сетташ дьаьтаьльаьн установка. Двигатель болх бан ньмаьчуьн ешнаьш оттаьнан вІашагІкьастаьчу тІехьаьгІа Іойоьсаьш болх аппарат Лаьттаьнгахь болаьнийтой. Атмосфера аэродинамическе тормошкан ца йІитташ а болх бе болаьлаьнийтой нарматкьа система, хІаьта Лаьттаьнна сеттара гІирх ешаьнчаьн хьаьна — хІаьвда іоьхьаьн болх дьаьтаьлаьн. Белгалдаьлла рейсан тайпана лаьтта іо а хьаьн чІахьаьлаьр Іойоьсаьш болх аппарата ешаьнна.

Іойоьсаьна тІехьаьгІа космонаьтаьна ньхьаьра уж ловаьн болх грузин, спортаьнан комиссаьрн, проста ньхьаьлаьн, доттаьгІий.

«Союз-10» яьхь космически кема ніо ешнаьнна экспериментаьш дІаьхо 6 сурсе.

Ешнаьнна космически кема 180 метр гІаьда доьхьаьш станцица гаргалдуьйна управлени автоматически режимо дІаьхо. ДІаьхо ца гаргалдуьйтаьн тІаьхьа гІаьнен кема ешнаьнна дьаьжаьш.

ВІашагІехьаьн а долаьн 5 сахьаьтан 30 минутан ньхь бахьо «Станци-тема». Космически кема ньхь ешна ханна тІаьлаьтаьнна системаьна болх ніоьта ду хьаьжаьш, физически характеристикаьш эйнаьй.

ЛаьрхІа хьаьнна экспериментаьш ялоччаьнгахь ньмаьчу тІехьаьгІа ешнаьнна «Союз-10» яьхь ніоьа дІа а кьаьлаьнна станцица гІаьда дьаьжаьш.

«Союз-10» яьхча кема тІа оттаьлча арадаьхьча телевизионна намерий поьтьоьсталла, ялаьна болаш ньхь бечча хьаьна а аппараташ вІашагІкьастаьчу хьаьна а. Лаьттаьн тІа іоьгуьйнна «Салют» яьхча станцица а цун конструкциен кьаьст-чьаьстача ешнаьнгой а сурташ.

«Союз-10» яьхь кема ньхь бен долчу ханна космонаьтаьна пеннаьгІа лаьрхІаьча тайпарна Іилман лаьнаш дальхьа, экспериментаьш, фотон ешнаьш сьаьнаьш ньй.

Белгалдаьлла хьаьна экспериментий программа ялхьаьчаьнгахь ньмаьчу тІехьаьгІа ешнаьнна «Союз-10» яьхь кема. Лаьттаьнгахь чуьрзаьнна кийчаьрг операцеш чІахьаьлий. Эхьаьца, кема ешнаьча тайпара Лаьттаьнгахь боьгІаьча ньхьа тІа а хьаьжна, московски хьаьна 1 сахьаьта 38 минутан ялча болх бе болаьлаьнийтой тормоз сетташ дьаьтаьльаьн установка. Двигатель болх бан ньмаьчуьн ешнаьш оттаьнан вІашагІкьастаьчу тІехьаьгІа Іойоьсаьш болх аппарат Лаьттаьнгахь болаьнийтой. Атмосфера аэродинамическе тормошкан ца йІитташ а болх бе болаьлаьнийтой нарматкьа система, хІаьта Лаьттаьнна сеттара гІирх ешаьнчаьн хьаьна — хІаьвда іоьхьаьн болх дьаьтаьлаьн. Белгалдаьлла рейсан тайпана лаьтта іо а хьаьн чІахьаьлаьр Іойоьсаьш болх аппарата ешаьнна.

Іойоьсаьна тІехьаьгІа космонаьтаьна ньхьаьра уж ловаьн болх грузин, спортаьнан комиссаьрн, проста ньхьаьлаьн, доттаьгІий.

«Союз-10» яьхь космически кема ніо ешнаьнна экспериментаьш дІаьхо 6 сурсе.

ПАРТЕ ТІАХЬЕХАМАШ

Нов. С. С. АПРЯТКИНА ЛЕНИНА ОРДЕН ЯЛАРАХ ДОЛА СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Коммунистически партенен Советски паччахьалхенен ГІулаьх дикдерг. Х. ньлча ЧІаьнкъ ерзо ешнаьнна ну ваьрзо дуьхьаьнна а Ленина орден лоьЛа КПСС Нохч - ГІалгІай обкома хьалхарча секретарг пов. Апряткина Сергей Семенович.

СССР Лакхехьарчен Совета Президиумо Председатель Н. ПОДГОРНЫЙ.

СССР Лакхехьарчен Совета Президиумо секретарь. М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1971 ш. 23 апрель.

Н. Н. ПОПОВНА НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЛЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Дуьхьаьна шеташца ГІалгІ ца воьлаьр машиннийьна транспортаьнера ньхьаьгаьрдеш ваьз 50 ш ціоьнгара дуьхьаьдеш Нохч-ГІалгІай Автономи Советски Социалистически Лакхехьарчен Совета Президиумо Сайдин грамота лоьЛа. Поьхо Николай Николаевич — Кьилбаьсда-Кавказ машиннийьна Геологиеьн отделенеьн начальникна.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарчен Совета Президиумо Сайдин грамота лоьЛа. Поьхо Николай Николаевич — Кьилбаьсда-Кавказ машиннийьна Геологиеьн отделенеьн начальникна.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарчен Совета Президиумо секретарь Г. СКЛОКИН.

КПСС ОБКОМА ПРОПАГАНДИСТСКИ ГРУППАШ—РАЙОНАШКА

Селхан Нохч - ГІалгІай обкома пропагандин агитацин отделе республикина районашна пропагандистийн группаш яьхийтаьй. КПСС XXIV съезда решеней кадд хьоьжаьрг районашна пропагандистаьна, агитаторашна, политинформаторашна методически поьтьоьстаьрг цар. Цуьнца ешнаьнна предприятийн, колхозийн, совхозийн коллективашна КПСС XXIV съезда Л. И. Брежневе ньхьа Отчетен докладах, ніо шера ніаьнаьн болча Директивах, съезда решеней ньхьа материалехьа докладаш ергьш.

С. МАЙСИГОВ.

ТОЛАМЦА ДІАЙО ЛАЕННАЙ ПЯТИЛЕТКА

Поьмышленностан болхлоьца, Советски Союза Коммунистически парте XXIV съезда бата боьгІаьна тайпана ньхьаьхьара социалистически ніо-а воьаьрзаьш, ловаьнгой производствен толамаш дьаьлаьр, ловаьн ду СССР. Министрийн Статистическе Управлене. 1971 шера хьалхьара квартала план хьаьвда хьаьлха ялоччаьнгой промышленин продукцеьна ешаьнна ніаьра ловаьнГІалгІаьна продукци дуьхьаьнГІолла тайпан хьаьрах. ДІаьдахьа шера хьалхьара квартала ешаьнна промышленин производствен объем 8,6 процент лаьхьаьнна. Промышленностен кьаьсаьнна оьсаьрш, ДІаьдахьа шера ду ламаьнна кийчча 7 процент лаьхьаьнна.

Продукци дуьхьаьнГІолла ерзийнна ловаьнГІалгІаьна ловаьнца: электроэнергетика — 9 процент, добыча промышленность — 6 процент, ГІаьржачен сийдоьа бесин дьечеа металлурге — 6 процент, химическе нежиьдьаьтте химическе промышленность — 12 процент, машиностроение металлообработка — 11 процент, ньхь, ньхь чІахьаьнна, ньхьаьнна - ньхьаьте промышленность—7 процент, ГІаьнкой материалий промышленность — 9 процент, ньчча промышленность — 8 процент, ньчча промышленность — 11 процент, ньчча промышленность — 8 процент, ньчча промышленность — 8 процент, бытовой, ГІулаьвцаьнгой ціаГІаьчча болхаьнна эта товаьш хьаьдча производства — 11 процент.

Квартала план тІехьехачаьнгой ньй ешнаьнна общесоюзний союзно-республиканский промышленин министерствашца а ерзаьчча сийна республикашца а.

Мохк ніаьрчча хьаьнийна продукце воьаьлаьнГІалгІаьна тайпа хьаьжо чІах боьрзаьнна хьаьнаьш: электроэнерги (масаьнна а ламаьнна тайпа шеа электростанцийн блокстанцийн) — 201 миллиард киловатт - сиьаьт, механиьдьта — 80,1 миллион тонн, газоьн — 1,2 миллион тонн, ГІаьмна тоа — 53,8 миллиард кубический метр, кІоп — 162 миллион тонн, чоп — 21,5 миллион тонн; болат — 29,7 миллион тонн, пошат — 23,7 миллион тонн, болта турбин — 499 миллион метр, авшна руда — 48,8 миллион тонн, минералььн удобренен (условни единицашца исчислени) — 14,9 миллион тонн, ньхьтах тІаьвдеа хІаьрдо ламаьнна химический средствашца (условни единицашца исчислени) — 71,2 эзар тонн, сотна кислота — 8186 эзар тонн, пластический масаьшца синтетический ціаьвдаьнна—467 эзар тонн, химический тьоьсий — 168 эзар тонн, автопокрышкийн — 9,1 миллион, турбийн — 4,8 миллион, ламаьнна, турбийнна уьттаьнна моьнаьлаьнна — 1138 эзар, мобель — 742 миллион сом ньхь.

ЦСУ хоьмца тІа белгалдоьхьаьш, ДІаьдахьа шера хьалхьара квартала нийсйна дуьхьаьнГІолла хІаьрг: электроэнергеьн — 17 миллиард киловатт - сахьаьт, механиьдьта — 6 миллион тонн, газ — 3,6 миллиард кубический метр, кІоп — 6 миллион тонн, чоп — 256 эзар тонн, болат — 1,8 миллион тонн, ГІаьржачен металлий прокат — 773 эзар тонн, болаьта трубаьш — 34 миллион метр, минералььн удобренен — 2,2 миллион тонн, сийна кислота — 268 эзар тонн, химиьчьаьн тьоьсий — 15 эзар тонн, ньхьтаьл теда станокаш — 16 миллион сом ньхьа, приборашца, автоматийнаьн средствашца, вычислительнийн техника — 136 миллион сом ньхьа, автомобилаьш — 41 эзар, торбоьхьаьна машинаьш — 42 миллион сом ньхьа, цемент — 1,7 миллион тонн. Дуьхьаьна хьаьдьа сийдоьа бесин дьаьлаьр ньхьа: ньчча ньхьа ньхьа ньхьа ньхьа, металлаьш, механиьдьта хІиьнен механиьдьта чІахьаьнкхийн продукташ.

Хьалхьо ньхьаьу товаьшн соьаьн чІах хьаьна дьаьсаьна ньйсйна хьаьхьаьна хьаьдьа: массе тайпарн ніаьдаьш — 72 миллион квадратийн метр, тайта хІаьмаьш — 342 миллион сом ньхьа, чьаьнчьаьнна тІехьаьлаьн дуьхьаьнГІолла пазата барзьаьш—13 миллион, бежина дьаьтта — 9 эзар тонн, ніаьчча пурийн продукци 337 эзар тонн, ГІенарийн дьаьтта — 101 эзар тонн, консервашца — 209 миллион банка, ньхьа-поьмышленийн радиоьаьш — 247 эзар, холодильньаьш — 131 эзар, мебель — 69 миллион сом ньхьа.

Товаьнна предприятийн бахьа техникийн - экономический хьокьаьш. ЦьхьаьгІа, поьмышленностан хІаьн а бахьа тайпа ешаьнна продукцийн эффективность ДІаьхо дІаьхьоьчІаьнна оьсаьрш. ЦІаьнкъ-ньхьаьнна ешаьнна, ньхьаьнна ніо-а ніо-а оттаьнна планаьш.

Іилма - техникаьна, проектийна, конструкторийн оттаьнашца поьмышленин предприятийна Іилма-техническийн проблемаьш кьоьлаьнна балхаьш ньхь, поьмышленин продукце ешаьнна тайпана аьхьаьнна хьаьдарехьаьш, производствийна ньхьа технологический процессаьш комплексийн механизацийна а автоматизацийна ньй.

Квартийна план толамца ялоччаьнгахь ньмаьчу поьмышленность болхлоьца ешаьнна ньхьа ешнаьнна ньхьа ньхьа ньхьа ньхьа

БЕРРИГА НИЗ—КПСС XXIV СЪЕЗДА РЕШЕНЕШ КХОАЧАШЪЯРА!

ПАРТИЙНИ БОАХАМА АКТИВА СОБРАНЕШКАРА

Октябрьски район

КПСС XXIV съезда решенин чIоагIа хьоовдаьлин бежтохлане хоташ шоаш хилар хьехьхьар Н. К. Крупская цIеранга культура Дворце хинчаьа Октябрьски районе партийни организацие аьтаьа собране гулбелнаьна.

«КПСС XXIV съезде итогеш» районе партийни организацие докъаьрела» доклад йиз цта КПСС Октябрьски, районе хьахьарна секретаре Н. И. Костюченкое. Докладчика белгалдаьккьар лениниски парте летошкаьн дуьнен хьаьшта юкъаьра коммунистически болашан КПСС XXIV съезд хIинзаьрна аьмал тIулаькIий сийрда оагIуьн а хинна хIоотторгIиннар. Партеи хьажоь пIе тера баьна Iаьлаьнте боккъаьа баьхьа итогаш йиз съезде, дIахоьра пеераьке да тIулаькIий оагIуьнгахьа. Ужах практически хьаьнна чIоагIийр, коммунизм хьаьлъаьра кхоа аьзе белгалйир.

Докладчико хоаьнийоллаьн лийтар дIаьлаьча пятилетаьгIа районе дахьаьчо тоьлаьчи ийсларгIа пятилетаьчера перспективеш. Ужх пятилетие районе промышленин производства боарам 42—46 процент лаьхьлургба. Из де лерзI керттера дахьъе масса оагIоьнгахьаьра кьаьстаьгIо ужаьра оесарле лаьхьъаьра аьмал тIулаькIий сийрда оагIуьн а хинна хIоотторгIиннар. Партеи хьажоь пIе тера баьна Iаьлаьнте боккъаьа баьхьа итогаш йиз съезде, дIахоьра пеераьке да тIулаькIий оагIуьнгахьа. Ужах практически хьаьнна чIоагIийр, коммунизм хьаьлъаьра кхоа аьзе белгалйир.

Докладчико хоаьнийоллаьн лийтар дIаьлаьча пятилетаьгIа районе дахьаьчо тоьлаьчи ийсларгIа пятилетаьчера перспективеш. Ужх пятилетие районе промышленин производства боарам 42—46 процент лаьхьлургба. Из де лерзI керттера дахьъе масса оагIоьнгахьаьра кьаьстаьгIо ужаьра оесарле лаьхьъаьра кхоа аьзе белгалйир.

«КПСС XXIV съезде итогеш» партийни организацие докъаьрела» доклад йиз цта КПСС Октябрьски, районе хьахьарна секретаре Н. И. Костюченкое. Докладчика белгалдаьккьар лениниски парте летошкаьн дуьнен хьаьшта юкъаьра коммунистически болашан КПСС XXIV съезд хIинзаьрна аьмал тIулаькIий сийрда оагIуьн а хинна хIоотторгIиннар. Партеи хьажоь пIе тера баьна Iаьлаьнте боккъаьа баьхьа итогаш йиз съезде, дIахоьра пеераьке да тIулаькIий оагIуьнгахьа. Ужах практически хьаьнна чIоагIийр, коммунизм хьаьлъаьра кхоа аьзе белгалйир.

Докладчико хоаьнийоллаьн лийтар дIаьлаьча пятилетаьгIа районе дахьаьчо тоьлаьчи ийсларгIа пятилетаьчера перспективеш. Ужх пятилетие районе промышленин производства боарам 42—46 процент лаьхьлургба. Из де лерзI керттера дахьъе масса оагIоьнгахьаьра кьаьстаьгIо ужаьра оесарле лаьхьъаьра кхоа аьзе белгалйир.

МалгIабика район

Уьсаьа чаьхьаьнинча районе партийни организацие актива собране дийлар КПСС XXIV съезда итогеш цунна дуьзаьделла районе хьахьаьна латтаьча декъаьрелл.

Гулбенкараш чIоагIе гIаьбуьташ хоам бир пита доклад аьчо КПСС МалгIабика горкомо хьахьарна секретаре Д. П. Сапыкое. Цо аьлар съезд пъгIаьттаьлелла толаьца кхоачашкар районе социалистически декларат. Кхаьрлад цахьаьлелла ши ди хьаьхьа мехкадаьтта доаьлла нерда майда дьагучь а йоаьккаш шоай задаьлла тIехьхьочаьц а ях съезд хьаьлла декъа хьахьаьр районе партийни организацие аьтаьа

Тхоґа ЯЗДУ

ДИКАЧОА УЛЛУВ

Дуккаґіа йолне клубуй, библиотекай, культура Шевой коллективаш дика лоарлізю можете ґьахьлікка лаґтача декхарех. Хьаьцарґа вей Ленинан культура клуб. Бехкоклакан лар клуба коллективо сьезда сийна тіемйин декхаран. Хіьта ужа довшан кіы я мел болх ба бе бесеші Районна культура отдела комплексе баьта тіахьолане белгаллаьш клуба коллективе декхарех лоарлізеч хиллар. Уклара болх беш я художественин самодеятельность кхоьч кружок, кійчьаьй В. И. Ленинан декхарх, баллах йола уголок, атеиста уголок, Куйбышева цІаґіча колхоза социалистическин декхарех лаьца йоккха сцена. Клуба болх ди тіехь тоабара бокхача лоарлізне да общественин совето дешо йолле жюкьостал. Кест-кеста населиненеш ю клуба совето, юрта интеллигенция, кагиркой оргаиізбіох науба художественин самодеятельность тоаре, беседа, диспуташ, лекцеш чаьхьа йолаш юртахошца. Иштта юртарна кхьоьчча школа хьехархой ниседе ужа шера тіхьо совєта лекцеш йийнай колхоз ґьахьлагахошца, хіьта сьезда материалашца пропаґанда сиг дукка болх бу. Клубе болх беш болча хоровой, халхаре, стрункеи кружокашца декхарх лоаиаш болча колхоза кьахьчагахой, юрта кагиркой, дешархой нисаьшца клубе колхоза тайп-тайпарна концерташ тийлаш. Цуа совєґіа хіаиа хийнца болх беш я клубе агитбригада. Миччаьхь я ив хиларех бокхачча бозанна тіеза ив кьахьлагахошца. Кіьта Іурра дика бийса ахьалца ийлаш бийлаш болча клубе шакматех, шашкеш ловзи, карта газеташ, журналаш лаьца йиш я юртаной. Клубе болх ди тайпарна дика вІаштіехьбіаьнарх декхарх лаьца лоаи зовадуьйнаш болча. Тухьаьжиеш Бувидг.

Иштта дика вІаштіехьбіаьнарх шоай болх Курмалоева культура ЦІеа барт тейнеча коллективе я (директор хов. Ибрагимов, художественин кулгалаш хов. Эсхадиров). Культура ЦІаґіа ду ца вьаьча а ховрзда доккхача самодеятельности заиаґіа ґьчеиа коллектив болх дика беш хиллар. Гаьвіи хіаа йиш я коллективе дийнаьх а музыка. Хьалде я оттаьча расписаниеґіа болх беш я ужаьа вІаштіехьеда художественин самодеятельность ворої кружок. Доккха да царна хьалдаьнца латта декхарах. Самодеятельин артисташ кійчо ешаьа художественин самодеятельность республикаьа ніолаґіеш хьажарх. Культура цІеа торгоиаша хьежиа дикаґіа йола юмерзи кійчег ґіерг ужа. Цуа совєґіа. хіаиа кхаьчкара бІоллеш тийлаш. ЦІеаьлеинача кійа, юрта болхаьа кхьаьхьаьнгахоте тіечаьлг ди я ив дезий. ЦІхьаьжаьда артисташа творческин леладу на тіечаьх. Юрта болхаьа кхьаьстатистикоіца шао лучш концертех цІй тайпара репертиин хуьна. Біергаґу наьа малаґіа юмер миште тіеза. малаґіа бебашца йоаиаш ю. Хіара концерт тіекхаьлаьнчуй тіехьеґіа хьаьжаьда болчу юмера чулоаьшца. Ноаиарг. бешш, цкьаьна ив программаш ишьрадіе я йоаиаьнаш творческин болх бу. ЦІеа коллективо. Цуцуьйх хийцца аьа йиш я артіаьнарга

хьежаре шоай белгаьла могтиг кеп лаьца тедуьрхьиларх.

Культура цІаґіа болх беш я хоровой, вокальн, халхаре, барзакьин декарех-кегерен, шахматьнашлаьцеин стрункеи кружокаш, уиахіеиоан университет, юрта болхаьа школа. Цхьаьнна я заиаґіа Іаьхьайтаг цар творческин болх ца беш. Хіаьта ньаьа сакдетан соибеиикерх, кьахьгаьмех мукьа йолча хана ньаьа салгіам бара, ньаьа уиахіеиоо нохарзе беш болх ца я болх дукхе безаьн болх кагиркой, дешархой, нисаьшгахой шортта ба. Цуьйцца хіара кружоке діаьвьаьла ловзи дукхе ньаьа ба. Хіаьта хіаиа болх беш йолча ворої кружоке дикьа лоаиаш ши біаьа совєґіа саг ва.

Дика кійчьаьй культура цІаґіа гойтара агитаци кест-кеста уе лекцеш, беседа ю, цу тайпара ковпіола мероприятеш чаьхьйох. Тхьаьа итт совєґіа лекцеш аьнаьий кьахьгаьмгочуьнца тайп - тайпара темиех, хіаьта Центраьй, Кедра вовкар, Шььла, кхьчв юртошца дукха концерташ уиттаьлаьа. Кійчьаьй Лепиин цІеторта колхоза, ерриттча районе уиа шерарна социалистическин декхарех йоаиа сеиаіда, шера пропаґанда ю сьезда материалашца.

Масеиех доаи дика доаеіе из берриге совєґіа болх дика вІаштіехьбіаьнарна культура цІеи директорах. ЦІаккха я дог ца іаьбаш, молаґіа я ґіулаьх творчеиин, ваха гоам журболна, пайдаьнгу журболна тайпара вІаштіехьбіаьнарх ґіергаш ду до ций болх. Цийкерттера болх барзаьл совєґіа, цунна ив карайоаґіа кхьча клубийн кулгалдоцца тіе ле, ньаьа ньаьа балха дикьа лаьца. Из дерриге а тарду по заиаиа дешарца. Уьх шера цун хурсіа лаьхьаьрга образованн.

Дуьлла я тіе районе цу тайпара оиаі болх дика вІаштіехьбіаьнарна клубаш, библиотекаш. Цхьаьбакьлв. Болоіш я ньаьа культура лаьхьаьрга болх тосса йолаьеш бола культура учреждеиеш а. Цу тайпара культура учреждеиеч ла Шььла районна культура Шів. Кхьмиттаьа бергиге совєтскин къахьгаьмгахо КПСС XXIV сьезда ньаьаьа кійчо ши болча хана. Хіаьта сьезде болх беча ювна культура а арсіьара а хуьнаьлаьнарх культура Шеи кулгалдоцца. Цунна ньаьа ньаьа ньаьа методическин кабинет. Из а кійчьаьнарх. Цуа совєґіа сьезда сийна Культура Шеи коллективе тіаьйна декхарна а хіоиаьчаьнарх ало.

Сьезде болх беча доккхача вІаштіехьбіаьнгахаьа сьезаьй Дворцеиеча пеиаьлаьчна лаьтуґіара а хьажеиг а ґіулаьх. Райоиа культура Шеи коллективе беш болча бергиге болх хьайдаьча цхьаьнна а пуиет ив цІеихьаьнга хіоиачаьнбоиарш довшеш.

Кхы дикаґіа дан ґіулаьхьаьш Цектоберга. Біаьчь - вортарна, Майотуперча, цхьаьлочча кіаьча юртий клубаьнга я. Болх лерттіеш вІаштіехь на баьккхача культура учреждеиеш кулгалдоі аьнаьйла да ліаьхо йоаиа хана шоай болх ваі ваиа іаьр ма лехарх тоабе Цхьаьнна а культура оиаі ив ґіулаьх лерттіа оттаде торонаш йоиаьа. Дагне, пар лехарх да культурееш болх дика беча учреждеиеш плитах пайда а ваьш шоай болх тоабе.

С. ЯКУБОВ,
Шььла районна культура отдела инспектор.

МЕХКДАЬТТА ТОННАШ СОВЪЮВЛ

Уьх шера тіаьйна социалистически декхарах ханаа ґьахьлаьа кхочанцадар шерра социалистически ньа боаьжаньй «Октябрьмеч» ЙПДУ районин инженерин - диспетчерски службаьй коллективна. Цу ньаьа ґьахьлаьа могтиг йолаьо А. Л. Петуров кертера латтача районин инженерно - диспетчерски служба мехкдаьттахоте. Ер ну дедаделча деиз пар планаа совєґіа дикьиха «Іьдька дошу» 4500 гарта тоин я. Карагіьхьиначох кіоччаьа ва беча мехкдаьттахошца уьх дешошца хіара сменах норматш чІехьаьнгахоте. Заданеи совєґіа доах цуьнан тоннашца мехкдаьтта.

Шиі-шеґіа ґьахьлаьш дац уьх ґьахьлаьна толлаьш. Цуьн кертера бахьан да мехкдаьттахошца шоай тоннех бинза пайда нійбар, дикаґійна технологи производствана ньаьа ґьахьлаьр. Сменаьнна испытаниеш дуе режим тедхаьш, цьаьлаьккха мехкдаьттахо сандикхаьра йолча прогрессивин методех бинза пайда нійбу, иштта хьы діахора мероприятеш чаьхьйох.

Ер ну доаделча деиз 18 гоолго - техническин мероприятеш чаьхьььаьхай цу службе. Из бахьан долаш дика тіаьхьйітад хьдоаьаьхьа мехкдаьтта. Уьх ґьахьтрина тоаиаш доаеіча дика бийх барца белгаллаьнна я мастер-коммунист А. Л. Ананьев кертера латта бригада. Цо тіаьнаа совєґіа уьх шера дьаьхьа мехкдаьтта 3 ваар совєґіа тоин я. Иштта дика ґьахьлаьнна я мастер Дроздов кертера латта бригада я.

Деиаш уьрзіта ґьахьлаьна ба мехкдаьттаьй КПСС XXIV-ча сьезда решеиеш сийзиеш кхаьчаьнарх.

Г. ЛУЬЛАНОВ.

ДОАҐІАШ ДЕННА СОВҐІАТ

Хіара ша деиар хиннаьх. Саулаьш уьхьа уьаьо. Хіара іа ду ґьаьа тіе оттаьчаьа уьаьоччаьа ґіо ле. Молхаьш ньаьеіаьеш. Ньаьа тайна іаьбаш; цоа я ікоччаьч сиіаьа ньаьайочча хана. Ду тайна шаьхьаьа саґа ніий. Ваьхочоа из ду доиерзца—сибіра. Ніена уйлаш, ньаьа дог лаьаьа бетчар.

Вей республике ніемиа бан ґьаьеіаьеш ніий тедаьа бола пах. Ньаьеіаьеш ньаьоаьта ньаьоаьта ньаьа бетаьгаьа ньаьа я Ґьаьаьеіаьеа Агрешна Ґьаьаьеіаьеа. Иттаьа ду ґьаьаьеіаьеа ньаьа ніий ніий ю тіеа. Мастеіаьеа ду да Н. Гудкова, Л. Божко, Н. Нетячева, ктьаьбаьеа ґьаьеіаьеа тіе шоай ніий тіеа болабеіна а.

Массеіаьеа да ньаьеа Ньаьеіаьеа станица культура ЦІаґіа совєґіаьеа тедаьр ваьаґіа бочча доиерзца. Мах боаьаьеа ніий теіаьеа А. Разаиеіаьеа «Ньаьеіаьеа ґьаьеіаьеа доиерзца ньаьеа доие медальер. Ґьаьаьеіаьеа совєґіа бочча доиерзца ньаьеіаьеа ґьаьеіаьеа ґьаьеіаьеа ґьаьеіаьеа ньаьеіаьеа ньаьеіаьеа нь

ПЛАНАЛ СОВГІА

КПСС XXIV съезда сийна яържаче социалистическе яъхь хъалъгаяа доккхий толамаш дахкар Грозненсийн горнишчоргга коллективо. 100,5 процент хлоачашлер херанга пятилетка хъалъгяа квартале Грозненсийн къъъгатлонца кхачан товарашн доккхаре план. Хіаъта апрель беетта діаъаъачча деношца е шийн бодаъ ъемщий лох ца политиъаш хъаъоаъіа коллектив.

Парте съезда сийна яържаче социалистическе яъхь хъалъгаяа мотивер яъкхар Айдамеров Махмадга кхулладенна № 41 йолча тіка коллективо. Товарооборота кварталийн план 23 марта кхоачашъярх торга каранд - кара тела Шіе байраяъ елар цунна.

Йіеъаріча пятилетка хъалъгаяа хіанъача хинера товарооборота план тіеъкхоачаш а еш ма безаш кхиначуъ начкъалъкхина итташ аъарш гомий пайда баьъ А. Петросяна кхулладенна вожча № 77 йолча, Н. Сийнсон керте латтина № 67 йолча, Г. Абрамина доал деча № 87 йолча, иштта кхиначуъ тоъаяа.

М. БОТОВ.

«ЛОКОМОТИВ»—ДИКАГІДОЛА ПЕНГАЗЕТ

Парте Октябрьскийн райкомо хіаъа шера районий предприятийн пенгазеташца хъажар чаккхаяъ.

Уъх деношкъ № К. Крупскийн цІерагІча машиностроенийн культура Дворцан аъаъкъа предприятеша, учреждениеша хъокъа отгаъ хъалъар шийн пенгазеташ сатирически листокашца.

Октябрьскийн районе дикагІча газетах лаьрхІаг Грозненсийн локомотивийн депо аъаъеца «Локомотив» яъа пенгазет. Дика хъажаъ белгалдаъяъ иштта СовгаъНИПИ «Нефтегазпромавтоматика «Автоматизация», дьрьхІа йолча проектно-конструкторийн бюро заводо «Приборостроитель» яъа газетагца.

Обществийн хъажаъа хъалъхъяр Грозне станце, яъчча предприятийна аъаъеца пенгазеташ магазина ламатъ аъадъалъаш ца хіаъар, контически материаланн хіеанга хіаъар тоъаяа бодийгІа газет хъаъерашн. А. ФЕДОРОВ

КАМЧАТСКИ ОБЛАСТЬ. Сеттелаъ яъаъа юртара ший прачаъе кхаъчаъ Ленина цІерагІча чиъаърийн лучшийн колхоз «Ленинец» яъа доккхи морозийн траулер. Чиъаърийн лучшаяъ хиленна КПСС XXIV съезда сийна «Іаъйна ицхаъаш. Ер цу доаллеъ деннашца 21.700 центнер чиъаърий ъаьъаъ. Іаъйна кхиначуъ декхарел 1700 центнер дуъхаъІа да уъ.

СУРТА ТІА: «Ленинец» БМРТ траулан мастер Борис Ильченко (ъарденъаъяр), чиъаърий лучшаъ А. Булатовцен В. Комаровцен.

Ю. МУРАВЬЙНА сурт

ТАСС фотохроника.

ПРОФЕССИН ЮКЪЕРА ОБРАЗОВАНИ

СЪЕЗДА РЕШЕНЕШ КХОАЧАШЪЕРГЪЯ

Керда саг хъалхъеъеча КПСС XXIV съезде кердаяа пятилетка коммунизм хьалъеъа белгалдаъяъ нийъъъ ца! Ер берриг чаъарийн кхоачашца юкъяра образованийн ялар.

Ноъе-Іаъгіийн АССР профтехобразование система берригача ъоъкъой терхьа Іаъерийнийн Хіаъ из йолаяа а белгалдаъяъ а Хіаъ из йолаяа а белгалдаъяъ а декъар кхоачашъярх КПСС обкомен Ноъе-Іаъгіийн Министрийн Советен решенеча къяжжа оттаяьъа нехьаяа пхе шера ялаяа Іаъ республика профтехразование управленеъ белгалдаъ дукхъяъ пеннера заведенеъ юкъера образованийн, хіаъта материаллийн хьалаш хьакхоаъа лаьрхІаъа кирхашца квалификацийнийн болхлочун профессии лургІийна профессионально - техническийн училищашца е.

Парте белгалдаъ хіоаъра чуъоъаяа йола из іаъаъ ъаъарер чаккхаяъкхаъча хьалъа латтаъеъ я Грозненсийн № 5 йолча юкъера профессионально - техническийн училища коллективе.

ШоллаъІа цу ца цу училище юкъера образованийн йола лаъха квалификацийн йола монтажийнийн кадраш кийчъо. Из доккха іаъаъ. Из доккхийн іаъаъ хіоаъяаяа цу училищийн болхлошца новкъостаъ ду бІаъаъ предприяте № 7 йолча трестийн Грозненсийн монтажийн управленеъ. Шоаъяъ кадраш кийчъеъ училища дешаъе - производствийн базе шерьярх я ъаъ хьаяъчъ дешаъе мастерской, кабинеташ, лаборатореш техническийн средствашца іаъаъяъ доккха іаъаъ ца! управленеъ.

Болхлоъ-Іаъгіийн шерьярх юкъера образованийн йола кадраш кийчъеъйолаш дешаъ ъаъаъ іаъаъ-доккхаргца уъх шера горозийн № 14 йолча профессионально-технический училище а. Хіаъ цу училищийн кердаяа хьаяъ комплексийн хьалъеъ СССР Министрийн Іаъгіийн-техническийн организацийн. Училища доаллаъ я хіаъ дикачъ оборудованийн хийчъеъ ъаъ хьаяъ мастерскеш хьалъеъ ъоъа. «Электроинструмент» заводе дирекцие ъаъ мастерскеш, кердаяа дешаъе корпусе Іаъийнийн деррийна общеобразовательн предметийн кабинеташ, общежитие лаьрхІа хьалъеъ. Іхоаъ ъаъ іаъаъ-іаъаъ шийн пенсий. Цхьаьаъкъа, Іаъхо йолаяа хьаяъ училище яъа я Іаъкирх планийна хьежжа Ноъе-Іаъгіийн АССР Іаъгіийн-техническийн управленеъ базийна предприятийн дешаъийна е училища дешаъ баьъ мачхьа шерьъ, хіаъта дешаъ корпусе хьаяъаяъ доаъ іаъхо уъх шера хьалъаъ лаьхьа.

Уъх кердаяа пятилетке оаъа лерхІ горозийна профтехучилищийн яъа, а яъх юкъера образованийн йола квалификацийнийн болхлой кадраш кийчъеъ яъа. Цаъяъ я мьхьхьаъаъ доккхаъяъ промышленность кадраш кийчъеъ № 4 йолча училище. Баьъ іа Іаъгіийн яъхьаъчъеъ а «Іаъгіийн» базе кийчъеъ базийна предприятийн — «Грозненфт» объединийн — юкъера болхьаъаъ бувазм. Из объединийн я училищийна дешаъ корпусе пІемоъ хьалъеъ КПСС XXIV съезда решенеъ. Іхаъ ъаъ болхлоъ шийн ъаъ ъаъ ъаъ